

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2025/2611

z dnia 16 grudnia 2025 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2016/794 w odniesieniu do zwiększenia zdolności Europolu w zakresie wsparcia i zacieśnienia współpracy policyjnej w celu zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych zjawisk

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 88 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) ustanowiono rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 ⁽³⁾.
- (2) Misją Europolu jest wspieranie i wzmacnianie działań i wzajemnej współpracy właściwych organów państw członkowskich zdefiniowanych w rozporządzeniu (UE) 2016/794 (zwanym dalej „właściwymi organami państw członkowskich”) w zakresie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości dotyczącej co najmniej dwóch państw członkowskich oraz w zakresie zapobiegania terroryzmowi i formom przestępczości mającym wpływ na wspólny interes objęty polityką Unii oraz ich zwalczania, pełnienie funkcji unijnego centrum informacji kryminalnych oraz elastyczne i skuteczne udzielanie wsparcia operacyjnego poprzez przodowanie w innowacjach i badaniach w dziedzinie egzekwowania prawa oraz opracowywanie europejskich rozwiązań w zakresie działań policyjnych. W trakcie wypełniania swoich podstawowych zadań, takich jak analizowanie i wymiana informacji oraz udzielanie wsparcia operacyjnego i technicznego, Europol wnosi rzeczywistą wartość dodaną dla bezpieczeństwa Unii Europejskiej.
- (3) Przemyt migrantów jest działalnością przestępczą charakteryzującą się brakiem szacunku dla ludzkiego życia i godności ludzkiej w pogoni za zyskiem, naruszaniem praw podstawowych osób, których dotyczy, oraz utrudnianiem osiągnięcia celów Unii w zakresie zarządzania migracjami. W konkluzjach z dnia 9 lutego 2023 r. Rada Europejska potwierdziła znaczenie walki z przemytnikami oraz zamiar zintensyfikowania działań, aby zapobiegać wyjazdom o nieuregulowanym charakterze i ofiarom w ludziach w drodze zacieśnienia współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu. Handel ludźmi jest poważnym przestępstwem popełnianym często w ramach przestępczości zorganizowanej, stanowi rażące naruszenie praw podstawowych oraz jest wyraźnie zakazany przez Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (zwaną dalej „Kartą praw podstawowych”). Zapobieganie handlowi ludźmi i zwalczanie tego procederu oraz wspieranie ofiar handlu ludźmi, niezależnie od ich kraju pochodzenia, pozostaje jednym z priorytetów Unii i państw członkowskich. W tym celu ważna jest poprawa reagowania organów ścigania na przemyt migrantów i handel ludźmi przez zwiększenie ogólnych zdolności Europolu, a w szczególności jego unijnego ośrodka dysponującego specjalistyczną wiedzą fachową w zakresie zwalczania przemytu migrantów i handlu ludźmi.

⁽¹⁾ Dz.U. C, C/2024/6024, 23.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6024/oj>.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 8 grudnia 2025 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>).

- (4) Aby zapobiegać transgranicznej poważnej przestępczości zorganizowanej i terroryzmowi, wykrywać takie przestępstwa i prowadzić w ich sprawie postępowania przygotowawcze, konieczna jest koordynacja i wspólne działania. Rola Europolu we wspieraniu państw członkowskich w zakresie wymiany informacji o charakterze operacyjnym i w zakresie postępowań przygotowawczych prowadzonych przez państwa członkowskie znacznie się zmieniła dzięki opracowaniu innowacyjnych koncepcji stosowanych wobec podmiotów przestępczych stwarzających wysokie zagrożenie dla bezpieczeństwa. Coraz wyższy stopień złożoności wsparcia i współpracy wymaga specyficznych kompetencji i zasobów, w które państwa członkowskie i Europol muszą inwestować. Wykorzystanie operacyjnych grup zadaniowych umożliwia państwu członkowskiemu, przy wsparciu Europolu, prowadzenie wspólnych i skoordynowanych działań o charakterze priorytetowym w zakresie wymiany informacji o charakterze operacyjnym, co wiąże się z wymianą informacji o charakterze operacyjnym i odkrywaniem powiązań czy przeprowadzaniem analiz, oraz prowadzenie postępowań przygotowawczych, zwłaszcza w sprawie sieci i grup przestępczych, a także pojedynczych podmiotów przestępczych, stanowiących duże zagrożenie dla bezpieczeństwa. Wspierając tę elastyczną i tymczasową współpracę operacyjną, Europol powinien mieć możliwość udostępniania uczestniczącym państwom członkowskim wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego, finansowego oraz w zakresie badań kryminalistycznych. Operacyjne grupy zadaniowe powinny być w możliwie największym stopniu zintegrowane z europejską multidyscyplinarną platformą przeciwko zagrożeniom kryminalnym (EMPACT).
- (5) Równocześnie z wymianą informacji o charakterze operacyjnym w związku z działaniem operacyjnych grup zadaniowych można wszczynać postępowania przygotowawcze w co najmniej jednym państwie członkowskim, które w ramach podejścia uzupełniającego może skorzystać na utworzeniu wspólnego zespołu dochodzeniowo-sledczego w celu gromadzenia materiału dowodowego. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 Europol może zaproponować zainteresowanym państwom członkowskim utworzenie wspólnego zespołu dochodzeniowo-sledczego.
- (6) W 2016 r. zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 zarząd Europolu (zwany dalej „zarządem”) ustanowił Europejskie Centrum ds. Przemytu Migrantów jako unijne centrum dysponujące specjalistyczną wiedzą fachową. Wzrost działalności przestępczej przemytników migrantów i handlarzy ludźmi, którzy ułatwiają osobom o nieuregulowanym statusie przybycie do Unii i niedozwolone przemieszczanie się w jej granicach, zdolność zorganizowanych grup przestępczych do szybkiego przystosowania się oraz rozwój nowych sposobów działania i zaawansowanych metod wskazują na pilną konieczność znacznego zwiększenia roli tego ośrodka przez nadanie mu stałej struktury w ramach Europolu. Nazwa tego ośrodka powinna brzmieć „Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów”.
- (7) Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno zapewniać państwom członkowskim wsparcie strategiczne, operacyjne i techniczne w celu zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych przestępstw. W tym kontekście Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno również pomagać podczas identyfikacji ofiar handlu ludźmi lub innych osób wymagających szczególnego traktowania, a także współpracować w niezbędnym zakresie z koordynatorem UE ds. zwalczania handlu ludźmi, o którym mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE⁽⁴⁾.
- (8) W trosce o jak największą skuteczność Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów oraz terminową i systematyczną koordynację i wymianę informacji w celu przeciwdziałania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi na poziomie Unii w skład Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinni wchodzić przedstawiciele Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, stosownie do ich mandatów. Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno również mieć możliwość zapraszania Komisji, głównych podmiotów w ramach EMPACT oraz innych odpowiednich organów lub agencji Unii, takich jak Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu, do pomocy w realizacji jego działań, jeżeli działania, jakie należy podjąć, wchodzą w zakres ich kompetencji. Ponadto Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów powinno mieć możliwość współpracy z urzędnikami łącznikowymi ds. imigracji znajdującymi się w państwach trzecich, a jeżeli jest to absolutnie konieczne i proporcjonalne – z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych i odpowiednimi misjami w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, zgodnie z ich odpowiednimi uprawnieniami i zgodnie z mandatem Europolu.
- (9) W celu zapewnienia, aby Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów działało skutecznie i sprawnie, o jego funkcjonowaniu, w tym o jego zadaniach i składzie, powinien decydować zarząd zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (10) Utworzenie Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów pozostaje bez uszczerbku dla roli i funkcji zarządu, w szczególności przy podejmowaniu decyzji, z uwzględnieniem wymogów związanych z działalnością i finansowych, dotyczących ustanawiania wewnętrznych struktur Europolu, w tym innych unijnych ośrodków dysponujących specjalistyczną wiedzą fachową na wniosek dyrektora wykonawczego.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).

- (11) EMPACT zrzesza wiele różnych właściwych organów na zasadzie partnerstwa i stanowi ramy skoordynowanego reagowania na zorganizowaną i poważną przestępczość międzynarodową, a także pełni rolę katalizatora, jeżeli chodzi o wdrażanie unijnych polityk i strategii bezpieczeństwa. W celu wzmocnienia reagowania Unii w odniesieniu do zapobiegania poważnym przestępstwom i przestępczości zorganizowanej, co obejmuje również przemyt migrantów i handel ludźmi, Europol i wszystkie właściwe organy na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny zacieśnić współpracę w ramach EMPACT i zwiększyć wsparcie operacyjne w zakresie działań prowadzonych przez tę platformę. W tym celu Europol powinien mieć możliwość wzmocnienia swojego wsparcia strategicznego, operacyjnego i finansowego na rzecz działań operacyjnych realizowanych w ramach EMPACT, w tym również – w stosownych przypadkach – poprzez zaangażowanie głównych podmiotów w ramach EMPACT. Właściwe organy państw członkowskich zaangażowane w realizację działań operacyjnych w ramach EMPACT powinny przekazywać Europolowi wszelkie odpowiednie informacje.
- (12) Europol powinien przekazywać właściwym organom państw członkowskich dane nieosobowe dotyczące operacyjnych grup zadaniowych. Takie dane obejmują między innymi odpowiednie obszary, na których prowadzona jest działalność przestępcza, sposoby działania zamieszanych podmiotów przestępczych oraz właściwe organy uczestniczące w operacyjnych grupach zadaniowych. Europol powinien również ułatwiać komunikację między państwami członkowskimi prowadzącymi operacyjne grupy zadaniowe a państwami członkowskimi prowadzącymi działania operacyjne w ramach EMPACT.
- (13) Europol powinien gromadzić i przetwarzać dane osobowe w ramach zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, ich wykrywania i prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁽⁵⁾ oraz zgodnie z obowiązującymi unijnymi standardami ochrony danych, w tym z zasadami celowości, konieczności i proporcjonalności.
- (14) W należycie uzasadnionych przypadkach przekazywanie danych osobowych przez Europol do państw trzecich może – w przypadku braku decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony czy adekwatnych lub odpowiednich zabezpieczeń ochrony danych – odbywać się zgodnie z art. 25 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2016/794.
- (15) Europol powinien stanowić unijne centrum informacji kryminalnych i pełnić rolę podmiotu zapewniającego usługi, w szczególności przez udostępnianie bezpiecznej sieci wymiany danych, takiej jak aplikacja sieci bezpiecznej wymiany informacji (zwana dalej „aplikacją SIENA”), w celu ułatwienia wymiany informacji między państwami członkowskimi, Europolem, innymi organami Unii, państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/977⁽⁶⁾.
- (16) Skuteczna wymiana informacji na temat egzekwowania prawa obejmuje wymianę danych biometrycznych, na przykład odcisków palców lub wizerunków twarzy zdefiniowanych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680⁽⁷⁾. Skuteczne wykorzystanie danych biometrycznych ma kluczowe znaczenie dla zlikwidowania luk i słabych punktów, dzięki którym terroryści i inni przestępcy starają się ukryć pod fałszywymi lub wielokrotnymi tożsamościami. Zgodnie z art. 30 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/794 ramy prawne Europolu umożliwiają mu już przetwarzanie danych biometrycznych w celach operacyjnych oraz w celu zapobiegania przestępstwom objętym jej celami lub zwalczania tych przestępstw. Jak jednak podkreślono w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 2021 r. w sprawie wsparcia Europolu na rzecz zwalczania przemytu migrantów, istnieje potrzeba umożliwienia Europolowi skutecznego wykorzystywania danych biometrycznych. Europol powinien zatem dysponować możliwością skutecznego i sprawnego przetwarzania danych biometrycznych, aby móc lepiej wspierać państwa członkowskie, w tym również w zwalczaniu przemytu migrantów i handlu ludźmi.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/977 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wymiany informacji między organami ścigania państw członkowskich i uchylająca decyzję ramową Rady 2006/960/WSiSW (Dz.U. L 134 z 22.5.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/977/oj>).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

- (17) Przetwarzanie danych biometrycznych powinno odbywać się przy zapewnieniu istniejących zabezpieczeń określonych w rozporządzeniach (UE) 2016/794 i (UE) 2018/1725 oraz powinno być absolutnie niezbędne oraz proporcjonalne do zamierzonego celu. Szczególną uwagę należy zwrócić na określenie odpowiednich standardów jakości mających zastosowanie do przetwarzania i przechowywania danych biometrycznych. Te standardy jakości powinny być spójne z odpowiednimi minimalnymi standardami jakości określonymi w prawie Unii w odniesieniu do porównywalnego przetwarzania danych biometrycznych w celu zapewnienia równoważnego poziomu jakości, w tym z minimalnymi standardami jakości ustanowionymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/982⁽⁸⁾.
- (18) Aktywne zaangażowanie państw członkowskich i wymiana wszystkich odpowiednich informacji z Europolom ma zasadnicze znaczenie dla kompleksowego i skoordynowanego podejścia Unii do walki z przemytem migrantów i handlem ludźmi. W tym celu zachęca się państwa członkowskie do utworzenia centralnych służb specjalizujących się w walce z przemytem migrantów i handlem ludźmi przy zapewnieniu synergii z krajowymi koordynatorami ds. zwalczania handlu ludźmi lub równoważnymi mechanizmami ustanowionymi zgodnie z dyrektywą 2011/36/UE, a także do zapewnienia im wystarczających zasobów w celu zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych zjawisk, a także efektywnej wymiany informacji z Europolom na temat postępowań przygotowawczych za pomocą aplikacji SIENA.
- (19) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wszystkie odpowiednie informacje na potrzeby zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tego procederu, w tym informacje przekazywane przez urzędników łącznikowych ds. imigracji znajdujących się w państwach trzecich, które uznano za objęte zakresem ram prawnych Europolu, były terminowo i skutecznie udostępniane Europolowi przy użyciu aplikacji SIENA.
- (20) Urzędnicy łącznikowi ds. imigracji wyznaczeni i oddelegowani do państw trzecich przez właściwe organy państw powinny być podłączeni do aplikacji SIENA i powinni z niej korzystać w celu udostępniania Europolowi odpowiednich informacji o przemycie migrantów i handlu ludźmi bezpośrednio lub za pośrednictwem swoich właściwych organów krajowych. Jeżeli połączenie z aplikacją SIENA nie jest możliwe z przyczyn prawnych, organizacyjnych lub technicznych, urzędnicy łącznikowi ds. imigracji wyznaczeni i oddelegowani przez właściwe organy państw członkowskich powinni udostępniać Europolowi odpowiednie informacje innymi bezpiecznymi kanałami za pośrednictwem swojego właściwego organu krajowego. Urzędnicy łącznikowi ds. imigracji wyznaczeni i oddelegowani przez organy krajowe inne niż właściwe organy państw członkowskich, powinni udostępniać odpowiednie informacje właściwemu organowi krajowemu w celu przekazania ich Europolowi.
- (21) Należy zachęcać Europol i właściwe organy państw członkowskich do współpracy w zakresie postępowań przygotowawczych dotyczących przemytu migrantów i handlu ludźmi, w tym również w przypadkach gdy przestępstwa te popełniane są z wykorzystaniem internetu, na przykład za pośrednictwem platform mediów społecznościowych.
- (22) Aby zapobiegać przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, wykrywać takie przestępstwa i prowadzić w ich sprawie postępowania przygotowawcze, konieczna jest koordynacja i wspólne działania. W tym celu państwa członkowskie mogą powołać wspólny zespół dochodzeniowo-śledczy zgodnie z decyzją ramową Rady z dnia 13 czerwca 2002 r.⁽⁹⁾, w tym przy wsparciu ze strony Europolu. Jeżeli Europol ma powody, by uważać, że powołanie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego stanowiłoby wartość dodaną dla prowadzonego postępowania przygotowawczego w sprawie przemytu migrantów lub handlu ludźmi, może zaproponować to odpowiednim państwom członkowskim i podjąć środki, aby pomóc im w powołaniu takiego zespołu zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794. W takich przypadkach Europol powinien ściśle współpracować z Eurojustem.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/982 z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie zautomatyzowanego przeszukiwania danych i zautomatyzowanej wymiany danych na potrzeby współpracy policyjnej oraz zmieniające decyzje Rady 2008/615/WSiSW i 2008/616/WSiSW oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1726, (UE) 2019/817 i (UE) 2019/818 (rozporządzenie Prüm II) (Dz.U. L, 2024/982, 5.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj>).

⁽⁹⁾ Decyzja ramowa Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (Dz.U. L 162 z 20.6.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/465/oj).

- (23) Aby wspierać i wzmacniać działania podejmowane przez właściwe organy państw członkowskich, Europol powinien mieć możliwość tymczasowego oddelegowania pracowników, w tym ekspertów krajowych, w celu udzielenia wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego lub w zakresie badań kryminalistycznych. Takie oddelegowanie powinno odbywać się w szczególności w przypadku złożonych, zakrojonych na szeroką skalę priorytetowych postępowań przygotowawczych oraz wymiany informacji o charakterze operacyjnym, jeżeli potrzebne jest wsparcie Europolu. Takie oddelegowania powinny również wspierać dalsze kontrole bezpieczeństwa z wykorzystaniem baz danych Europolu lub krajowych baz danych w celu ułatwienia szybkiej wymiany informacji z myślą o wzmocnieniu kontroli na granicach zewnętrznych Unii (dodatkowe kontrole bezpieczeństwa), lub zespoły wspierające zarządzanie migracjami zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896⁽¹⁰⁾. Europol powinien również korzystać z takich oddelegowań, aby wspierać państwa członkowskie w związku z ważnymi wydarzeniami międzynarodowymi.
- (24) Oddelegowania pracowników Europolu na terytorium państwa członkowskiego powinny być dokonywane na wniosek właściwych organów danego państwa członkowskiego oraz za ich zgodą i w porozumieniu z nimi. Na potrzeby oddelegowań pracowników Europolu na terytorium państwa członkowskiego, dane państwa członkowskie powinny niezwłocznie przekazywać Europolowi jako unijnemu centrum informacji kryminalnych, wszystkie odpowiednie informacje w celu wspierania i wzmacniania działań państw członkowskich.
- (25) Wzmocnienie ram prawnych Europolu stanowi okazję do wyjaśnienia, że cele Europolu powinny również wyraźnie obejmować naruszenia unijnych środków ograniczających, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226⁽¹¹⁾. Unijne środki ograniczające są podstawowym narzędziem służącym ochronie wartości Unii, jej bezpieczeństwa, niezależności i integralności, umacnianiu i wspieraniu demokracji, praworządności, praw człowieka i zasad prawa międzynarodowego oraz utrzymaniu pokoju międzynarodowego, zapobieganiu konfliktom i wzmacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z celami i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych. W przypadku gdy naruszenie unijnych środków ograniczających stanowi również inną formę przestępstwa wymienioną w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2016/794, Europol wspiera postępowania przygotowawcze prowadzone przez państwa członkowskie w odniesieniu do mienia pochodzącego z działalności przestępczej i należącego do osób fizycznych i prawnych podlegających sankcjom unijnym lub postępowania przygotowawcze związane z obchodzeniem sankcji handlowych i gospodarczych nałożonych przez Unię. Z uwagi na to, że naruszenia unijnych środków ograniczających stanowią formę przestępczości mającą wpływ na wspólny interes objęty polityką Unii oraz formę przestępczości, z jaką państwa członkowskie mają coraz częściej do czynienia, Europol powinien być uprawniony do podejmowania działań w celu wspierania i wzmacniania działań podejmowanych przez państwa członkowskie w tym zakresie. Uprawnienia te stanowią wsparcie dla państw członkowskich w ich wzajemnej współpracy oraz we współpracy z Europolem, Eurojustem i Prokuraturą Europejską w ramach ich odpowiedniej właściwości i zgodnie z obowiązującymi ramami prawnymi w celu skutecznego prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie naruszeń unijnych środków ograniczających i ich ścigania.
- (26) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.
- (27) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (28) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię dnia 23 stycznia 2024 r.
- (29) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie poprawa skuteczności zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi, wykrywania tych przestępstw oraz prowadzenia stosownych postępowań przygotowawczych w tym zakresie, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający samodzielnie przez państwa członkowskie w związku z transgranicznym charakterem tych przestępstw, natomiast ze względu na wpływ współpracy i wymiany informacji możliwe jest lepsze osiągnięcie tych celów na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1226 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających i sankcji za takie naruszenia oraz zmiany dyrektywy (UE) 2018/1673 (Dz.U. L, 2024/1226, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1226/oj>).

- (30) Niniejsze rozporządzenie jest w pełni zgodne z prawami podstawowymi i zabezpieczeniami oraz z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych, w szczególności z prawem do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz prawem do ochrony danych osobowych, określonymi w art. 7 i 8 Karty praw podstawowych oraz w art. 16 TFUE.
- (31) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2016/794,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2016/794

W rozporządzeniu (UE) 2016/794 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 dodaje się litery w brzmieniu:

- „w) »aplikacja SIENA« oznacza aplikację sieci bezpiecznej wymiany informacji, zarządzaną przez Europol, ułatwiającą wymianę informacji;
- x) »urzędnik łącznikowy ds. imigracji« oznacza urzędnika łącznikowego ds. imigracji zdefiniowanego w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1240 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1240 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie utworzenia europejskiej sieci urzędników łącznikowych ds. imigracji (Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 88, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1240/oj>).”;

2) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) koordynuje, organizuje i prowadzi czynności procesowe i operacyjne mające na celu wspieranie i wzmocnienie działań właściwych organów państw członkowskich realizowanych:

(i) wspólnie z właściwymi organami państw członkowskich;

(ii) w ramach wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, zgodnie z art. 5, w stosownych przypadkach w porozumieniu z Eurojustem;

(iii) w ramach operacyjnych grup zadaniowych; lub

(iv) w związku z oddelegowaniem pracowników Europolu w ramach wsparcia operacyjnego;”;

(ii) lit. h) otrzymuje brzmienie:

„h) wspiera prowadzone przez państwa członkowskie transgraniczne działania w zakresie wymiany informacji, transgraniczne operacje i postępowania przygotowawcze, a także wspólne zespoły dochodzeniowo-śledcze, między innymi udzielając wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego, finansowego oraz w zakresie badań kryminalistycznych;”;

(iii) lit. l) otrzymuje brzmienie:

„l) rozwija ośrodki Unii dysponujące specjalistyczną wiedzą fachową w zakresie zwalczania niektórych rodzajów przestępstw objętych celami Europolu, w tym Europejskie Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów ustanowione na podstawie art. 9a oraz Europejskie Centrum ds. Walki z Cyberprzestępczością;”;

(iv) lit. s) otrzymuje brzmienie:

„s) ułatwia prowadzenie wspólnych, skoordynowanych i ukierunkowanych działań w zakresie wymiany informacji o charakterze operacyjnym i w zakresie postępowań przygotowawczych, między innymi w odniesieniu do osób, o których mowa w lit. r);”;

(v) dodaje się literę w brzmieniu:

„ya) zwraca szczególną uwagę przy wspieraniu właściwych organów państw członkowskich w związku z postępowaniami przygotowawczymi na przemyt migrantów i handel ludźmi, w tym w przypadkach gdy przestępstwa te są związane z działaniami prowadzonymi za pośrednictwem internetu;”;

(vi) dodaje się literę w brzmieniu:

„za) wspiera państwa członkowskie, w tym poprzez opracowywanie specjalnych narzędzi, w skutecznym i sprawnym przetwarzaniu danych biometrycznych, aby zapobiegać przestępstwom objętym celami Europolu określonymi w art. 3 lub zwalczać te przestępstwa; przetwarzanie danych biometrycznych musi spełniać obowiązujące minimalne normy jakości, odbywać się zgodnie z art. 18 i 18a oraz przy zapewnieniu zabezpieczeń określonych w niniejszym rozporządzeniu, w szczególności z zachowaniem zasad ścisłej konieczności i proporcjonalności określonych w art. 30.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Europol sporządza analizy strategiczne i oceny zagrożenia, aby pomóc Radzie i Komisji w określaniu priorytetów strategicznych i operacyjnych Unii w zakresie zwalczania przestępczości. Europol pomaga również we wdrażaniu tych priorytetów pod kątem operacyjnym, w szczególności poprzez udzielanie wsparcia właściwym organom państw członkowskich w dalszym wzmocnieniu europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom kryminalnym (EMPACT) jako spójnych służących zapobieganiu zagrożeniom stwarzanym przez siatki przestępcze i eliminowaniu tych zagrożeń, w tym poprzez ułatwianie realizacji operacyjnych i strategicznych działań oraz zapewnianie wsparcia administracyjnego, logistycznego, finansowego i operacyjnego w związku z tymi działaniami prowadzonymi przez państwa członkowskie, co obejmuje również wymianę informacji.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Realizując swoje zadania, Europol nie stosuje środków przymusu.

Pracownicy Europolu mogą udzielać właściwym organom państw członkowskich wsparcia operacyjnego podczas wykonywania przez te organy czynności w ramach postępowania przygotowawczego – na ich wniosek i zgodnie z ich prawem krajowym – w szczególności przez ułatwianie transgranicznej wymiany informacji i innych sposobów przetwarzania danych, udzielanie wsparcia analitycznego, operacyjnego, technicznego i w zakresie badań kryminalistycznych oraz poprzez obecność podczas wykonywania tych czynności. Pracownicy Europolu sami nie są uprawnieni do wykonywania czynności w ramach postępowania przygotowawczego.”;

3) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 6 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) przekazuje Europolowi informacje niezbędne do realizacji jego celów, w tym informacje dotyczące form przestępczości, którym zapobieganie i których zwalczanie należy do priorytetów Unii, takie jak informacje o przemyśle migrantów i handlu ludźmi.”;

b) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„6a. Każde państwo członkowskie powołujące operacyjną grupę zadaniową, uczestniczące w takiej grupie lub ją wspierające niezwłocznie przekazuje Europolowi i pozostałym państwom członkowskim tworzącym operacyjną grupę zadaniową, uczestniczącym w tej operacyjnej grupie zadaniowej lub wspierającym jej działalność wszystkie odpowiednie informacje za pośrednictwem aplikacji SIENA lub w stosownych przypadkach udostępnia te informacje bezpośrednio zgodnie z art. 20 ust. 2a, w tym również informacje o równoległych postępowaniach przygotowawczych w sprawach finansowych, aby zidentyfikować i skonfiskować mienie pochodzące z przestępstwa.

6b. Każde państwo członkowskie, które podejmuje działanie operacyjne w ramach EMPACT lub uczestniczy w takim działaniu wspieranym przez Europol, o ile jest to możliwe korzysta z aplikacji SIENA, aby niezwłocznie przekazywać Europolowi i innym państwom członkowskim wszystkie odpowiednie informacje.

6c. Każde państwo członkowskie, na którego terytorium Europol oddelegowuje pracowników w celu udzielenia wsparcia operacyjnego, niezwłocznie przekazuje Europolowi zgodnie ze swoim prawem krajowym wszystkie odpowiednie informacje za pośrednictwem aplikacji SIENA i, o ile jest to możliwe, poprzez bezpośrednie udostępnienie informacji przechowywanych w krajowych bazach danych pracownikom Europolu i oddelegowanym ekspertom krajowym znajdującym się na jego terytorium.”;

c) w ust. 7 akapit pierwszy część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Bez uszczerbku dla realizacji przez państwa członkowskie swoich obowiązków w zakresie utrzymania porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego nie są one zobowiązane w żadnych szczególnych przypadkach do przekazywania informacji zgodnie z ust. 6 lit. a), ust. 6a, ust. 6b ani ust. 6c, jeżeli.”;

d) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„7a. Każde państwo członkowskie zapewnia podłączenie jego urzędników łącznikowych ds. imigracji, wyznaczonych przez właściwe organy państw członkowskich do aplikacji SIENA w celu przekazywania odpowiednich informacji Europolowi bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwych organów krajowych zgodnie z ust. 5 i ust. 6 lit. a). Jeżeli urzędnik łącznikowy ds. imigracji nie może być podłączony do aplikacji SIENA z przyczyn prawnych, organizacyjnych lub technicznych, przekazuje właściwemu organowi krajowemu odpowiednie informacje innymi bezpiecznymi kanałami. Właściwy organ przekazuje informacje Europolowi zgodnie z ust. 5 i ust. 6 lit. a).

7b. Urzędnicy łącznikowi ds. imigracji, którzy nie zostali wyznaczeni przez właściwe organy państw członkowskich, przekazują odpowiednie informacje takiemu właściwemu organowi krajowemu przy użyciu bezpiecznych kanałów. Po dokonaniu oceny informacji zgodnie z ust. 5 i ust. 6 lit. a) właściwy organ przekazuje je Europolowi.”;

4) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 9a

Zadania i skład Europejskiego Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów

1. W ramach Europolu ustanawia się Europejskie Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów jako ośrodek Unii dysponujący specjalistyczną wiedzą fachową, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. l).

2. Europejskie Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów wspiera państwa członkowskie w zapobieganiu przemytowi migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczaniu tych przestępstw.

3. W skład Europejskiego Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów wchodzi pracownicy Europolu oraz przedstawiciele Eurojustu i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej stosownie do ich odpowiednich mandatów. Europol może zaprosić innych uczestników do udziału w realizacji zadań Europejskiego Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów.

4. Na wniosek dyrektora wykonawczego zarząd przyjmuje przepisy wykonawcze dotyczące funkcjonowania Europejskiego Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów, w tym w odniesieniu do jego zadań i składu. Zaangażowane organy i agencje Unii uczestniczą stosownie do swoich mandatów.”;

5) art. 18 ust. 2 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) ułatwiania, w tym za pośrednictwem aplikacji SIENA, wymiany informacji między państwami członkowskimi, Europolem, innymi organami Unii, państwami trzecimi, organizacjami międzynarodowymi i podmiotami prywatnymi”;

6) w załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

a) tiret szóste („przemyt imigrantów”) otrzymuje brzmienie:

„— przemyt migrantów”;

b) dodaje się tiret w brzmieniu:

„— naruszenie unijnych środków ograniczających.”.

*Artykuł 2***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 16 grudnia 2025 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodnicząca

M. BJERRE